

Презентацію створено за допомогою комп'ютерної програми ВГ «Основа»
«Електронний конструктор уроку»

РОЗДІЛ X. ОСНОВИ ЦІВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Урок 10.8. ОЦЗ

Тема 10.3-1. Основні заходи захисту. Оповіщення та інформація. Сигнали і порядок оповіщення населення про загрозу виникнення надзвичайних ситуацій.

Мета

Розповісти про оповіщення населення про загрозу виникнення надзвичайних ситуацій.
Навчити правильно поводитися під час сигналів ЦО.

План уроку

1. Сигнали і порядок оповіщення та інформування населення про загрозу виникнення надзвичайних ситуацій.
2. Зразки текстів повідомлень ЦО.

1. Сигнали і порядок оповіщення та інформування населення про загрозу виникнення надзвичайних ситуацій

Одним з основних завдань цивільного захисту є оповіщення керівного складу центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ і організацій, населення про загрозу і виникнення надзвичайних ситуацій у мирний і воєнний час і постійне інформування їх про існуючу обстановку.

Оповіщення і зв'язок у надзвичайних ситуаціях забезпечується за допомогою єдиної національної системи зв'язку.

Сигнали оповіщення ЦЗ, повідомлення про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій, інформація про дії в умовах надзвичайної ситуації доводяться до працівників підприємств, установ, організацій, населення наявними засобами зв'язку, оповіщення. Оповіщення організовується відповідним органом цивільного захисту та надзвичайних ситуацій за схемою, яка затверджується начальником цивільного захисту відповідного рівня.

Система оповіщення цивільного захисту складається із загальнодержавної, регіональних і спеціальних систем централізованого оповіщення, локальних та об'єктових систем оповіщення, систем циркулярного виклику.

Оповіщення населення здійснюється за допомогою електросирен, мережі радіомовлення та телебачення. Повідомленням, що передаються територіальними органами

цивільного захисту, потенційно небезпечними підприємствами, повинне передувати уривчасте звучання елекросирен, наявних на відповідній території, а також радіомовлення «Увага всім!».

За цим сигналом населення повинно ввімкнути засоби телевізії та радіомовлення для прийому мовного повідомлення.

Тексти звернень до населення мають передаватися державною мовою та мовою, якою користується більшість населення в регіоні.

На пунктах управління містяться варіанти текстів для передання повідомлення різних ситуаціях. Правила поведінки населення за сигналами оповіщення цивільного захисту встановлюються заздалегідь відносно всього населення, для об'єктів.

Сигнали оповіщення населення в мирний час:

- «Аварія на атомній станції»;
- «Аварія на хімічно небезпечному об'єкті»;
- «Землетрус»;
- «Повінь»;
- «Штормове попередження» та інші.

Сигнали оповіщення населення у воєнний час:

- «Повітряна тривога»;
- «Відбій повітряної тривоги»;
- «Радіаційна небезпека»;
- «Хімічна тривога».

При застосуванні агресором біологічної зброї населенню буде надана інформація про ці дії. Успіх захисту населення залежатиме від дисциплінованості, своєчасної та правильної поведінки, суворого дотримання рекомендацій і вимог органів цивільного захисту.

2. Зразки текстів повідомлень ЦО

Під час повітряної небезпеки

«УВАГА! Говорить штаб цивільного захисту.

ГРОМАДЯНИ! Повітряна тривога!

Відключіть світло, газ, воду, нагрівальні прилади. Візьміть засоби індивідуального захисту, документи, запас продуктів і води. Попередьте сусідів, за необхідності допоможіть хворим і людям похилого віку вийти на вулицю.

Якнайшвидше дійтіть до захисної споруди або заховайтесь на місцевості.

Зберігайте спокій і порядок. Будьте уважні до повідомлень штабу цивільного захисту»

Під час аварії на хімічно небезпечному об'єкті

«УВАГА! Говорить штаб цивільного захисту.

ГРОМАДЯНИ! Сталася аварія на _____ із викидом сильнодіючих отруйних речовин _____

Хмаря зараженого повітря розповсюджується в напрямі _____ .

У зв'язку з цим населенню, що проживає по вулицях _____ необхідно знаходитись у приміщеннях, провести додаткову герметизацію своїх квартир (будинків). Населенню, що проживає по вулицях _____

_____ негайно покинути житлові будинки, приміщення установ, підприємств, організацій і вийти в район _____ .

Про одержану інформацію оповістити сусідів. Надалі діяти відповідно до вказівок штабу цивільного захисту».

Під час аварії на атомній станції

«УВАГА! Говорить штаб цивільного захисту.

ГРОМАДЯНИ! Сталася аварія на _____ атомній станції.

В районі _____ передбачається випадання радіоактивних опадів.

У зв'язку з цим населенню, яке проживає у вказаних районах, необхідно знаходитися у приміщеннях. Провести додаткову герметизацію житлових приміщень.

Прийняти йодистий препарат. Скласти у поліетиленові пакети документи, гроші, коштовності, комплект верхнього одягу до сезону, харчові продукти на дві-три доби.

При оголошенні евакуації організовано зайняти місце в поданому до вашого будинку транспорті.

Дотримуйтесь спокою та організованості».

Тексти передаються протягом 5 хвилин. Почувши сигнал сповіщення цивільної оборони, дійте швидко, але без паніки. Пам'ятайте: у цих умовах дорога кожна хвилина! Оповіщення населення покладається на оперативних чергових відповідних територіальних органів цивільного захисту та надзвичайних ситуацій.

Контрольні питання

1. Які сигнали оповіщення ви знаєте?
2. Порядок дій за сигналами «Повітряна тривога!».

3. Як організована система оповіщення при виникненні надзвичайних ситуацій в Україні?

4. Що необхідно зробити, почувши сигнал «Увага всім!»?

Презентацію створено за допомогою комп'ютерної програми ВГ «Основа» «Електронний конструктор уроку»

© ТОВ «Видавнича група “Основа”», 2015

Джерела:

Пархомчук В. В. Усі уроки до курсу «Захист Вітчизни». 10–11 класи / В. В. Пархомчук. — Х.: Вид. група «Основа», 2011. — 400 с. — (Серія «Усі уроки»).